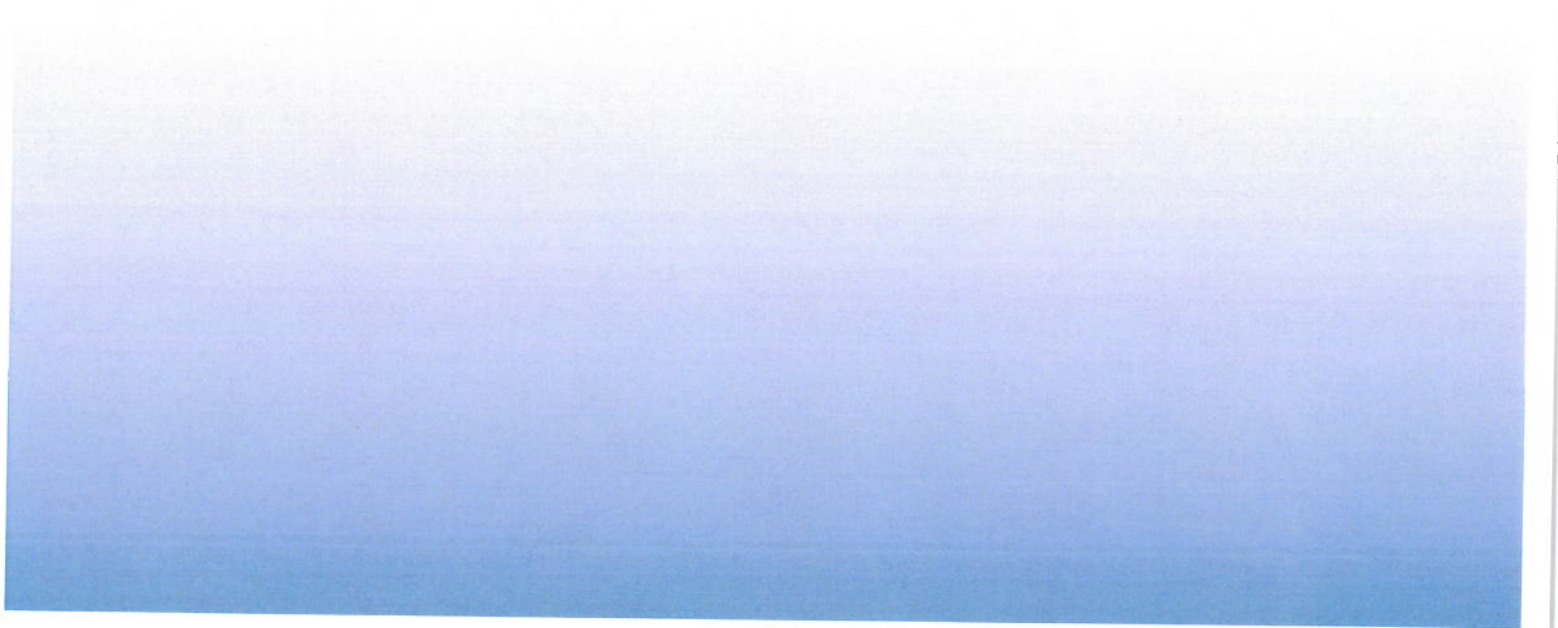

PLAN VAN AANPAK

Opsporen van illegale graafwerkzaamheden door
informatie- en risicogestuurd bodemtoezicht

PLAN VAN AANPAK

Afstuderen oktober 2014 t/m april 2015

Afstudeerrichting

Informatie - risicogestuurd bodemtoezicht op graafwerkzaamheden.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Ebbehout 31
1507 EA Zaandam
Postbus 209

Hogeschool Utrecht
Faculteit Natuur & Techniek
Milieukunde Duaal

Student
Mohamed Ben Said
Jan Boterenbroodstraat 62
1019 GJ Amsterdam
06-28993985
Mohamed.bensaid@student.hu.nl
Studentnummer 1611392

Begeleiding Hogeschool Utrecht
1^e begeleider: Rien van Stigt
rien.vanstigt@hu.nl

2^e begeleider: Laurens Steijn
laurens.steijn@hu.nl

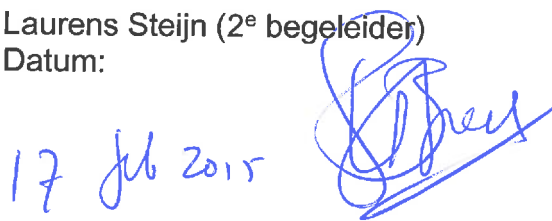
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Begeleiding Jacqueline Thomas
Milieu inspecteur I, Toezicht & Handhaving
31235678796
Jacqueline.Thomas@odnzkkg.nl

Ondertekening Plan van Aanpak, door begeleiders en student:

Rien van Stigt (1^e begeleider)
Datum: 17/04/2015

Laurens Steijn (2^e begeleider)
Datum: 17 jul 2015

Jacqueline Thomas (werkbegeleider)
Datum: 17/2/15

Mohamed Ben Said (student)
Datum: 17/2/2015

Inhoudsopgave	Blz.
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Probleemstelling	4
1.3 Onderzoeksvragen	4
1.4 Doelstelling	5
1.5 Afbakening van de afstudeeropdracht	5
1.6 Definities en afkortingen	7
1.7 Beschrijven van projectactiviteiten	9
2. Inhoudsopgave en planning	10
2.1 Concept inhoudsopgave	10
2.2 Gedetailleerd tijdschema	11
3. Leerdoelen, vakgebieden en bronnen	12
3.1 Persoonlijke leerdoelen	12
3.2 Beroepsgerichte vakgebieden	12
3.3 Bronnen	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De vuurwerkramp te Enschede, de cafébrand in Volendam en de brand bij Chemiepack te Moerdijk hebben de noodzaak van effectief toezicht en handhaving van regelgeving hoog op de agenda gezet. De inspecties staan onder druk om de effectiviteit van hun toezicht te vergroten.

De commissie Mans heeft in 2008 een rapport “De tijd is rijp” opgesteld over de ernst en situatie van toezicht en handhaving van de Nederlandse overheidsdiensten. In het rapport is naar voren gekomen dat er landelijk nog geen sprake is van een professionele en adequate handhaving.

Tussen de verschillende overheidsdiensten wordt er beperkt samengewerkt en veel te weinig informatie met elkaar uitgewisseld. De commissie Mans heeft aan de regering geadviseerd om een aantal regionale uitvoeringsorganisaties in Nederland, waaronder verschillende overheden (zoals gemeenten, waterschappen, provincies, politie en milieudiensten) hun deskundigheid en financiële input bundelen om te zorgen voor kwalitatieve handhaving.

De Omgevingsdienst Noordzeekanaal gebied (verder ODNZKG) is opgezet als een regionale uitvoeringsdienst en voert vanaf 1 januari 2014 voor de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Haarlemmermeer, Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht de vergunningverlening en handhavingstaken gerelateerd aan de wettelijke milieutaken uit.

Eén van de hoofddoelen van de ODNZKG is het verbeteren van de kwaliteit van uitvoerende taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in samenwerking met de bevoegde overheden. Binnen de ODNZKG is speciaal hiervoor een team genaamd Informatie Gestuurd Handhaving (IGH) opgericht. Zij zorgen voor de bundeling van de ingebrachte expertise op gebied van data-analyse en opsporingsexpertise.

Binnen de afdeling bodemtoezicht van de ODNZKG voeren de inspecteurs op basis van de Wet bodembescherming (Wbb) taken uit. In de Wbb zijn eisen gesteld aan het graven in verontreinigde grond en aan handelingen met verontreinigingen van de bodem. Eén van deze eisen is:

- Graafwerkzaamheden in verontreinigde grond dienen eerst bij het bevoegd gezag voor de Wbb worden gemeld.

Naast de Wbb regelgeving zijn er ook andere regelgeving waarbij werkzaamheden moeten worden gemeld. In tabel 1 is een overzicht van de overheidsinstanties met daarbij de soort melding en bijhorende regelgeving weergegeven. Deze meldingen hebben betrekking op werkzaamheden waarin ook graafwerkzaamheden worden uitgevoerd.

<i>Overheidsinstanties</i>	<i>Soort melding</i>	<i>Wet en regelgeving</i>
Agentschap Telecom en Kadaster	KLIC	Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION)
Gemeenten	MOOR	Algemene Plaatselijke Verordening “Meldpunt Opbrekingen Openbare ruimte” (MOOR)
Gemeente Amsterdam	WIOR	Gemeentelijke Verordening “Werken in de Openbare Ruimte” (WIOR)
Omgevingsdienst Noordzeekanaal	Bodemsaneringen	Wet bodembescherming (Wbb)
Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Provincie Noord-Holland	Lozen en onttrekken van grondwater	Waterwet
Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	Opgravingsvergunning	Monumentenwet 1988 “Archeologische monumentenzorg”
Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Asbestverwijdering	Arbeidsomstandighedenbesluit

Tabel 1: Meldpunten van overheidsinstanties m.b.t. graafwerkzaamheden.

Van deze informatiebronnen maakt de afdeling bodemtoezicht nog geen gebruik en worden tussen de overheidsdiensten niet met elkaar gedeeld.

Het toezichtproces van de afdeling bodemtoezicht is in het algemeen meer gericht op Wbb meldingen, waardoor niet op alle graafwerkzaamheden zicht is. Hierdoor krijgen freeriders vrij spel om “illegale” graafwerkzaamheden in verontreinigde grond uit te kunnen voeren. Als gevolg van gebrek aan bodemtoezicht is de kans groot dat bodemintermediairs (zoals aannemers en milieu-adviesbureaus) zich niet aan de wet en regelgeving houden, waardoor humane en ecologische risico's kunnen ontstaan. Kortom, binnen de afdeling bodemtoezicht wordt nog geen optimaal gebruik gemaakt van beschikbare manieren van toezicht, dat gevormd wordt door de concepten van informatie- en risicogestuurd handhaving.

1.2 Probleemstelling

Toezicht op niet gemelde graafwerkzaamheden (freeriders) staat bij de ODNZKG hoog op de prioriteitenlijst. Het huidige toezichtstelsel (werkprocessen) van de ODNZKG is op dit moment geheel gericht op graafwerkzaamheden die wel netjes worden gemeld volgens de Wbb en niet op de niet gemelde “illegale” graafwerkzaamheden. Voor het constateren van illegale graafwerkzaamheden voeren de bodeminspecteurs preventief toezicht in hun werkgebied uit. Dit wordt naast de locatiegerichte toezicht (bekende graafwerkzaamheden) uitgevoerd. Door de kostenbesparing binnen de ODNZKG wordt het preventief toezicht op dit moment grotendeels wegbezuinigd, met als gevolg dat bodeminspecteurs minder preventief bodemtoezicht uitvoeren. De bodeminspecteurs hebben binnen hun werkgebied hierdoor geen zicht meer op de daadwerkelijke graafwerkzaamheden, waardoor de zogenaamde freeriders vrij spel krijgen.

Milieuhygiënisch is goed toezicht houden op de grondstroomketen belangrijk. Hierdoor wordt voorkomen dat verontreinigde grond op een verkeerde manier wordt ontgraven, afgevoerd, wordt vermengd of hergebruikt. Als dit gebeurt kunnen er milieuhygiënische risico's ontstaan voor de gebruikers van de verontreinigde grond zoals de mens, flora en fauna. Ook zou dit kunnen leiden tot maatschappelijke onrust en bestuurlijke gevoeligheid.

Deze problemen kunnen voor de bodeminspecteurs worden opgelost, door gebruik te maken van andere ontgravingsmeldpunten van overheidsinstanties. Deze meldpunten zijn:

- KLIC melding;
- MOOR melding;
- WIOR melding;
- Melding voor het onttrekken en lozen van grondwater;
- Opgravingsvergunning m.b.t. archeologisch onderzoek;
- Melding voor het verwijderen van Asbest.

Met behulp van informatie- en risicogestuurd handhaven (IGH) is de mogelijkheid om meer en beter inzicht te krijgen van alle graafwerkzaamheden binnen het handhaafgebied van de ODNZKG. De kern van IGH is het uitvoeren van een informatieanalyse, waarbij de gegevens van andere instanties worden gebruikt om de illegale graafwerkzaamheden op te kunnen sporen.

Op deze manier kan de bodeminspecteur efficiënt en doelgericht toezicht houden op locaties waar een verhoogd risico is. Op deze risico's wilt de ODNZKG meer grip krijgen door de informatiepositie in- en extern te verbeteren.

1.3 Onderzoeksvragen

De kern van IGH is het uitvoeren van een informatieanalyse, waarbij de gegevens van andere instanties worden gebruikt om de illegale graafwerkzaamheden op te kunnen sporen.

Voor het uitvoeren van de opdracht dient rekening te worden gehouden met de omvang en de tijdsduur van de opleiding, waardoor het essentieel is om de problematiek aan te pakken met een duidelijke hoofdonderzoeksvraag. Daarnaast zijn relevante subvragen gesteld, die helpen bij een goede beantwoording van de hoofdvraag.

Voor de opdracht is gekozen voor de volgende hoofdonderzoeksvraag en gerelateerde subvragen:

In deze afstudeerscriptie wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag:

“Leidt het gebruik van andere ontgravingsmeldpunten tot beter bodemtoezicht bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied?”

Subvragen:

- Wat is een acceptabele definitie van beter bodemtoezicht?
- Waarin onderscheidt informatie- en risicogestuurd toezicht zich van het huidige bodemtoezicht?
- Welke problemen kunnen bij de ontwikkeling voor informatie- en risicogestuurd handhaven ontstaan en waar moet je rekening mee houden?
- Welke overheidsdiensten ontvangen een melding m.b.t het uitvoeren van graafwerkzaamheden?
- Is IGH voor ODNZKG een efficiëntere methode dan de huidige bodemtoezicht?
- Op welke wijze vindt bij grondwerkzaamheden blootstelling plaats?
- Welke grondwerkzaamheden zorgen voor risico's?
- Welke effecten heeft dit op het naleefgedrag van graafwerkzaamheden?
- Wat doen aannemers aan naleving?
- Wat betekent informatie- en risicogestuurd handhaven van graafwerkzaamheden voor andere omgevingsdiensten en hoe gaan zij hiermee om?

1.4 Doelstelling

Hoofddoel: Door vergelijkend onderzoek inzicht krijgen of informatie- en risicogestuurd bodemtoezicht, ten opzichte van huidige periodieke bodemtoezicht, een efficiëntere en effectievere methode is. Hieruit een aanbeveling aan de ODNZKG geven voor de niet gemelde graafwerkzaamheden, dit inzichtelijk te maken en de toezicht- en handhavingsactiviteiten te prioriteren in het handhaving uitvoeringsplan van de ODNZKG.

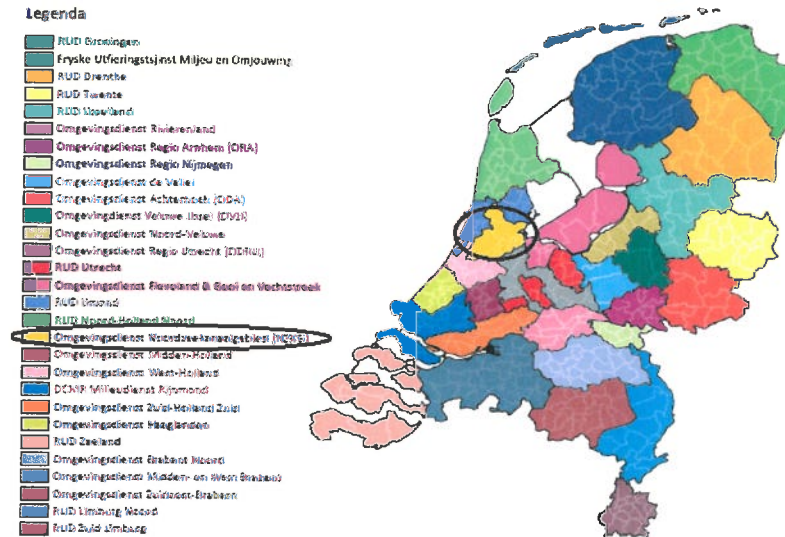
Als subdoel zal hierdoor:

- Het naleefgedrag van bodemintermediairs kunnen worden verbeterd, door handhavend op te treden op de niet gemelde graafwerkzaamheden;
- De niet gemelde graafwerkzaamheden en de freeriders in beeld brengen en meer inzichtelijk maken;
- Een optimalisatie van het bodemtoezicht werkproces (meer richten op het informatie- en risicogestuurd toezicht);
- Sturen van toezichtcapaciteit (inspecteurs) op basis van risico's locaties;
- Ontsluiten van informatie welke nu bij andere overheidsdiensten bekend zijn, maar niet optimaal door de ODNZKG worden gebruikt;
- Kennis van de ontwikkelingen van IGH bij andere handhaving partners (omgevingsdiensten).

1.5 Afbakening van de afstudeeropdracht

Om het onderzoek enigszins af te baken en dus rekening houdend met de omvang, is gekozen om in de hoofdonderzoeksvraag de ODNZKG te benoemen. Het onderzoek zal zich richten op twee gebieden:

- Analyseonderzoek van graafwerkzaamheden binnen het handhaafgebied van de ODNZKG. In afbeelding 2 is het werkgebied van de ODNZKG weergegeven en bestaat verder uit de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Haarlemmermeer, Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.

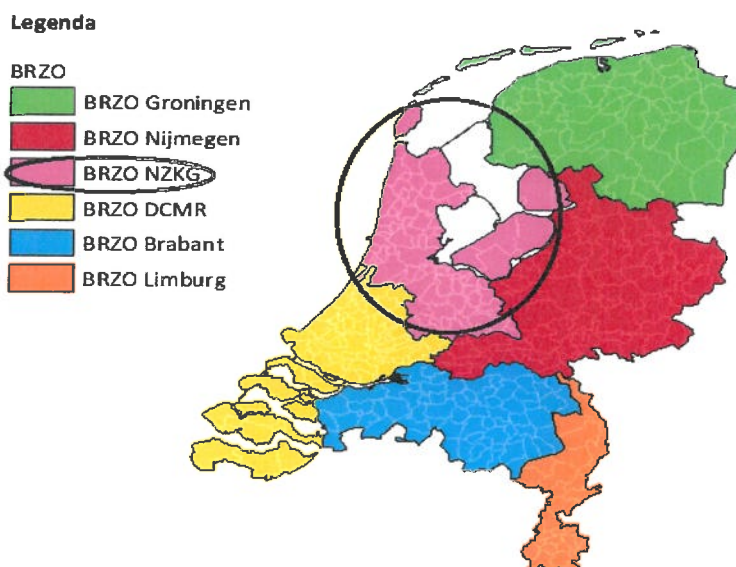

Afbeelding 2: Handhaving werkgebied ODNZKG (bron: www.omgevingsdienst.nl)

- Informatieonderzoek over het informatie- en risicogestuurd handhaven van graafwerkzaamheden bij andere omgevingsdiensten. Bij 10 uit de 29 omgevingsdiensten (regionale uitvoeringsdiensten) in Nederland zal contact worden opgezocht. Bij deze omgevingsdiensten zal interviews worden gehouden met betrekking tot IGH van graafwerkzaamheden en hoe zij daar verder mee omgaan.

Vijf omgevingsdiensten vallen binnen het BRZO (bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken) werkgebied van de ODNZKG, dit wordt weergegeven in afbeelding 3. Deze omgevingsdiensten zijn:

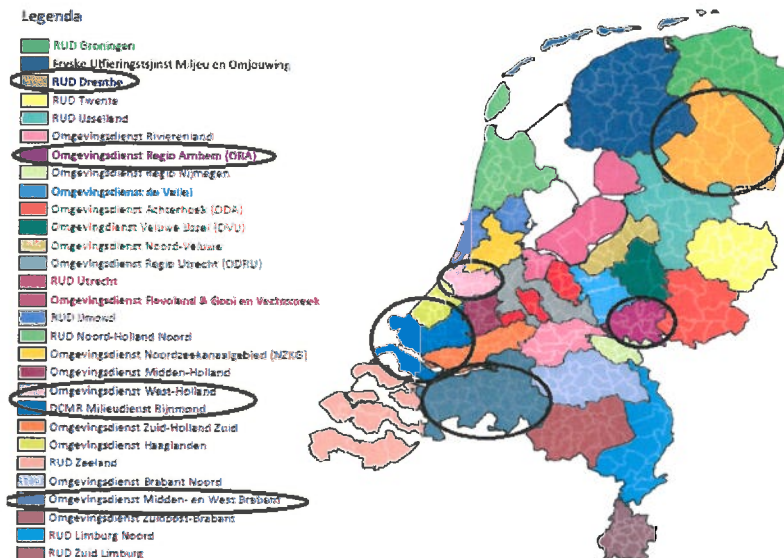
- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU);
- Regionale uitvoeringsdienst Utrecht;
- Regionale uitvoeringsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek;
- Regionale uitvoeringsdienst IJmond;
- Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord.

Afbeelding 3: Werkgebied BRZO ODNZKG: (daarin vallen de werkgebieden van: Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU); Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht; Regionale Uitvoeringsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek; Regionale Uitvoeringsdienst IJmond; Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord) (bron: www.omgevingsdienst.nl)

De andere vijf omgevingsdiensten vallen buiten het BRZO werkgebied van de ODNZKG, de ligging van deze diensten wordt weergegeven in afbeelding 4. Deze omgevingsdiensten zijn:

- Regionaal uitvoeringsdienst Drenthe;
- Omgevingsdienst Regio Arnhem (ORA);
- Omgevingsdienst West-Holland;
- DCMR Milieudienst Rijnmond;
- Omgevingsdienst Midden- en West Brabant.

Afbeelding 4: Werkgebieden van de omgevingsdienst West-Holland, DCMR Milieudienst Rijnmond, Omgevingsdienst Regio Arnhem, Regionale uitvoeringsdienst Drenthe en omgevingsdienst Midden- en West Brabant (bron: www.omgevingsdienst.nl)

1.6 Beschrijving van projectactiviteiten

Het afstudeeropdracht zal zich richten op twee onderdelen, deze zijn:

- a) Analyseonderzoek;
  - b) Informatieonderzoek.
- a) Analyse-onderzoek: Zal zich voornamelijk richten op de graafwerkzaamheden binnen het handhaafgebied van de ODNZKG. Dat zijn de gemeenten:
- Amsterdam, Zaanstad, Haarlemmermeer, Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn
  - Er zal een antwoord worden gegeven op de subvragen: Wat is beter, efficiënt en doelgericht bodemtoezicht? Wat zijn hiervan de verschillen met de huidige bodemtoezicht van de ODNZKG?
  - Meldpunten van overheidsinstanties, die betrekking hebben op graafwerkzaamheden zijn in tabel 1 van paragraaf 1.1 weergegeven. Bij deze overheidsinstanties zullen de data van meldingen worden opgevraagd.
  - Er zal een analyseonderzoek worden uitgevoerd naar meldingen van graafwerkzaamheden bij andere instanties voor de perioden:
    - 1 oktober t/m 31 december 2014: Deze meldingen zullen met de bekende ODNZKG meldingen worden geanalyseerd. Hieruit zal een resultaat uitkomen van de niet gemelde graafwerkzaamheden. Met behulp van bodemkwaliteitskaarten van Regio Amstelland-Meerlanden en van Amsterdam, zal er specifiek naar de bodemkwaliteit van de ontgravingslocatie worden onderzocht. Indien de graafwerkzaamheden in de sterk verontreinigde grond zijn uitgevoerd, wordt dit als een uitgevoerde illegale bodemsanering gekenmerkt, dat bij de ODNZKG had moet worden

gemeld. Via de bestuurlijke weg zal op de geconstateerde overtredingen en het naleefgedrag (melden bij de ODNZKG) handhavend worden opgetreden.

- 1 januari t/m 31 maart 2015: Voor deze huidige meldingen zal direct met behulp van IGH analyse, gericht bodemtoezicht worden gehouden op de onbekende locaties binnen de ODNZKG werkgebied.
- Met behulp van Nasca - Globis registratiesysteem, bodemloket.nl en de bodemkwaliteitskaarten van Regio Amstelland-Meerlanden en van Amsterdam, zal er specifiek naar de bodemkwaliteit van de ontgravingslocatie van de niet gemelde graafwerkzaamheden worden onderzocht. Er wordt gekeken naar de verontreinigingen in de bodem en welke milieuhygiënische risico's er kunnen ontstaan?
- De onbekende locaties worden gecontroleerd en op overtredingen gehandhaafd. Met behulp van de Landelijk handhavingstrategie word er bepaald welke middel op de uitvoerende partijen wordt opgetreden en gehandhaafd.

Landelijk handhavingstrategie:

Een nieuw handhavingsbeleid voor handhavende instanties (zoals overheden, omgevingsdiensten, het Openbaar Ministerie en de politie) en heeft als doel bij geconstateerde overtredingen op dezelfde manier op te treden.

- De risico's van de geconstateerde illegale graafwerkzaamheden kunnen met behulp van een risicotoolboxbodem.nl worden bepaald.

Risicotoolboxbodem.nl: Is een programma dat door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is gemaakt en bevat een module dat door het bevoegd gezag kan worden gebruikt om te beoordelen wat het risiconiveau is bij de bestaande bodemkwaliteit. Zodoende kunnen de risico's van de illegale graafwerkzaamheden van de bekende bodemkwaliteit (Nasca - Globis gegevens en bodemkwaliteitskaarten) worden bepaald.

- De prioriteitenstelling voor gericht toezicht op graafwerkzaamheden wordt bepaald met de Mill-Risk programma van de Provincie Noord-Holland.

Milrisk risicomatrix: is een programma bestaand met een opsomming van vragen en factoren die voor de afdeling bodemtoezicht relevant zijn. Met behulp van een puntensysteem worden de bodemactiviteiten met daarbij de risico's gerangschikt op prioriteiten.

- Het naleefgedrag van de uitvoerende partijen met betrekking tot het uitvoeren van grondwerkzaamheden wordt met behulp van Tafel van 11 (T¹¹) bepaald.

Tafel van 11 (T¹¹): De T¹¹ is ontwikkeld om de sterke en zwakke kanten van naleving en handhaving in kaart te brengen.

- **Conclusie**: Er zal een antwoord worden gegeven op de hoofdvraag en aanbeveling worden geven met betrekking tot IGH ten opzichte van de huidige werkwijze.

- b) Informatieonderzoek: In het eerste kwartaal van 2015 zal bij 10 omgevingsdiensten in Nederland gesprekken (interviews) worden gehouden met de bodeminspecteurs. Hierbij zal onderzoek worden uitgevoerd hoe de andere omgevingsdiensten met IGH omgaan en hoe illegale graafwerkzaamheden worden opgespoord. In paragraaf 1.5 (afbakening afstudeeropdracht) zijn de 10 omgevingsdiensten binnen en buiten het BRZO-werkgebied van de ODNZKG weergegeven.

Tijdens het afstudeerproject kunnen ook nadelige gevolgen ontstaan, dit kan ertoe leiden dat IGH ten opzichte van preventief bodemtoezicht nadelen bevatten, zoals:

- Dat niet alle overheidsinstanties (volgens tabel 1) de gegevens niet met de ODNZKG willen delen;
- Dat er bij de overheidsinstanties verschillende systemen worden gebruikt, waardoor met de ODNZKG moeilijk / niet kan worden uitgewisseld;
- Dubbele locatie gegevens van verschillende overheidsinstanties;

- Veel tijd en geld kost voor het analyseren en opsporen van illegale bodemsaneringen ten opzichte van preventief toezicht.

Voor het afstudeerproject zal een rapport worden ingeleverd, waarin wordt aangegeven of het gebruik van andere meldpunten tot beter bodemtoezicht kan leiden. Het accent ligt met name in IGH van graafwerkzaamheden binnen de Omgevingsdienst Noordzeekanaal gebied.

1.7 Definities en afkortingen

- ODZKG: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied: Een Regionale Uitvoeringsdienst, ook wel Omgevingsdienst genoemd is één loket voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, bouwen, natuur en water.
- Wbb: Wet bodembescherming: De Wet bodembescherming bevat de voorwaarden die (kunnen) worden verbonden aan het verrichten van handelingen in of op de bodem. Primair komt bescherming en sanering in de wet aan bod.
- IGH: Informatie- en risicogestuurd handhaven: In een toezichtproces op een effectieve manier problemen aan pakken op basis van analyses van actuele en betrouwbare gegevens, informatie en kennis.
- Freeriders: Iemand die zich bewust deels of volledig aan het toezicht onttrekt.
- Locatiegericht toezicht: controles van locaties die wel bij de ODNZKG bekend zijn.
- Preventief toezicht: controles van locaties die niet vooraf zijn bepaald; inspecteurs rijden door een gebied en controleren bijvoorbeeld ontgravingen.
- PIM: Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving: Het Programma informatie-uitwisseling milieuhandhaving (PIM) is een gezamenlijk programma van Rijk, IPO en VNG. PIM is ingesteld vanuit de gezamenlijk opvatting dat voor een adequate milieuhandhaving het noodzakelijk is dat de informatie-uitwisseling tussen de ketenpartners verbetert.
- Kadaster: Het kadaster is een overheidsinstantie en registreert vastgoed- en geografische informatie. Deze wettelijk taak borgt de rechtszekerheid.
- Graafmelding (KLIC): Iedereen die machinale graafwerkzaamheden gaat of laat verrichten, is wettelijk verplicht een graafmelding te doen bij het Kadaster.
- MOOR: Meldpunt Opbrekingen Openbare ruimte (Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeenten);
- WIOR: is een ontheffing/ vergunning voor het Werken in de Openbare Ruimte in de gemeente Amsterdam” (Gemeentelijke Verordening van Amsterdam);
- Tracé graafmelding: Machinale graafwerkzaamheden waarvan het werkgebied groter is dan 500 x 500 meter, dient bij het Kadaster een tracé-melding te worden gedaan.
- WION: Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten: Op 1 juli 2008 is WION in werking getreden en legt diegene die gaat graven (grondroerder) verplichtingen en beperkingen op. Het Agentschap Telecom houdt hierbij toezicht.
- CROW-publicatie: Centrum voor Regeling en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. Is een kennisplatform en netwerkorganisatie voor infrastructuur , verkeer, vervoer en openbare ruimte. CROW ontwikkelt publicaties zoals CROW 250 “Richtlijn zorgvuldig graafproces” en CROW 132 “ werken in of met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water”.
- Bodemkwaliteitskaarten: De bodemkwaliteitskaart is opgesteld in het kader van het besluit bodemkwaliteit. De bodemkwaliteitskaart is een kaart waarop een gemeente is verdeeld in zones met ieder een eigen bodemkwaliteit (gemiddelde kwaliteit van de zone). De zones zijn gekozen op basis van het historisch gebruik en bodemonderzoekgegevens.

2 Inhoudsopgave en planning

- Omslag
- Titelpagina
- Voorwoord
- Managementsamenvatting
- Inhoudsopgave

2.1 Concept inhoudsopgave

1. Inleiding

1.1 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

1.2 Probleemstelling

1.3 Doelstelling

1.4 Doelgroep

1.5 Afbakening afstudeeropdracht

2. Toezicht en regelgeving

2.1 Wetgeving

2.2 Informatie- en risicogestuurd toezicht

2.3 Informatieplan

2.3.1 graafmeldingen van overheidsinstanties

2.3.2 Kwalitatief onderzoek door interviews

2.3.3 Locatie controles van graafwerkzaamheden

2.3.4 Bodemkwaliteitskaarten

3. Onderzoek

3.1 Beschrijving projectactiviteiten

3.2 Cases

3.3 Landelijk handhavingstrategie

4. Resultaten

4.1 T₁₁ analyse en Milrisk resultaten

4.2 Risico's en blootstelling

4.3 Naleefgedrag van graafwerkzaamheden

5. Conclusie en aanbevelingen

5.1 Beantwoording probleemstelling

5.2 Aandachtspunten

5.3 Aanbeveling (m.b.t. de resultaten van het onderzoek)

- **Bronvermelding**

- **Afkortingen**

- **Bijlagen**

- Data gegevens van gemelde graafwerkzaamheden van overheidsinstanties

- Vragenlijst interviews

- Interviewanalysedata

- Risicotoolbox, Milrisk en Tafel van 11 analyses

3 Leerdoelen, vakgebieden en bronnen

3.1 Persoonlijke leerdoelen

- In teamverband werken:
  - Collega's binnen de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied;
  - Beter gaan samenwerken met andere overheidsdiensten op gebied van het uitwisselen van gegevens en gezamenlijk toezicht op graafwerkzaamheden;
  - Het opsporen van illegale graafwerkzaamheden .
- Resultaatgericht werken:
  - Beter analytisch inzicht krijgen van de wel en niet gemelde meldingen;
  - Het toetsen van milieurapporten, zoals bodemonderzoeken, partijkeuringen, analyseresultaten m.b.t graafwerkzaamheden;
  - Het nemen van grondmonsters en laten analyseren op een NEN pakket;
  - Prioriteiten & risico's kunnen opstellen op gebied van niet bekende graafwerkzaamheden en hierop gericht controles uitvoeren.
- Omgevingsbewustzijn:
  - In de positie en belangen van burgers, bedrijven en andere overheden inleven;
  - Balans zorgen tussen de belangen van de dienst en andere belangen;
  - Zoeken naar samenhang met andere betrokkenen binnen en buiten de dienst;
  - Het kennen van het werkveld en weten hoe de verhoudingen in het werkveld in elkaar zitten.
- Zelfstandig werken:
  - Het uitvoeren van het afstudeeropdracht;
  - Een analyserapportage opstellen, waarin de analyseresultaten van het afstudeeropdracht duidelijk worden omschreven;
  - I.v.m. illegale graafwerkzaamheden het opstellen van ambtelijke waarschuwingsbrieven (sommities, dwangsom beschikkingen en eventueel het opstellen van een proces verbaal).

3.2 Beroepsgerichte vakgebieden

De afstudeeropdracht "Het effect van informatie- en risicogestuurd handhaven op graafwerkzaamheden binnen de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied" raakt een deel van het curriculum van de opleiding Duaal Milieukunde aan de Hogeschool Utrecht. Naast de algemene vakken zal er een duidelijke relatie met de ondergenoemde vakken naar boven komen.

- Geotechniek , bodemonderzoek en bodemsanering (Bodemspecialisme)
  - Het beoordelen van bodemonderzoeken en analysemonsters;
  - Uitvoeren van grond steekmonsters;
  - Toezicht op kwaliteit en grondsoort bij graafwerkzaamheden;
  - Beoordelen met behulp bodemkwaliteit- en functiekaarten.
- Beleid en Beleidsinstrumenten (milieuvergunningen)
  - Met betrekking tot meldingsplicht van graafwerkzaamheden en mogelijke ontstane overtredingen van graafwerkzaamheden is het belangrijk de wet en regelgeving te kennen en te kunnen vertalen aan derden.
- Risico en Beleid (Veiligheid)
  - Veiligheids- en gezondheidsaspecten tijdens graafwerkzaamheden;
  - Blootstellingroutes en risico's tijdens graafwerkzaamheden;
  - Werken met het instrument de 'Tafel van elf'. Deze is ontwikkeld om de sterke en zwakke kanten van naleving en handhaving in kaart te brengen. Het model is gebaseerd op gedragswetenschappelijk onderzoek. De Tafel van elf bestaat uit elf factoren die van

invloed zijn op gedrag en samen verklaren waarom wetgeving al dan niet wordt nageleefd. De factoren bieden aanknopingspunten voor gerichte interventies. De Tafel van elf is op verschillende momenten in de beleidscyclus toe te passen: bij de voorbereiding van beleid, bij het stellen van prioriteiten voor de handhaving, bij risicoanalyses voor de handhaving en bij de evaluatie van beleid.

3.3 Bronnen

- Literatuurlijst:
  - *Wet en regelgeving* (Wbb, Wm, Wion en etc.)
  - *De tijd is rijp (van commissie herziening handhavingsstelsel VROM-regelgeving, van juli 2008)*
  - *De efficiëntie en effectiviteit van risicogestuurd toezicht* (erasmus Universiteit Rotterdam, R.G.J.M. Berden; J.A. Meinster; 23-03-2010)
  - Blomberg, A.B., & F.C.M.A. Michiels, "*Handhaven met effect*", 's-Gravenhage: VUGA 1997
  - Bree, M.A. de, "*Inleiding systeemgericht toezicht milieu en veiligheid voor grote bedrijven*", Next Step Management, 15 juli 2009
  - Faure, M.G., "*Onbegrensd toezicht?*", Voordracht op het lustrumcongres *Over de grenzen heen*, Maastricht: Rechtenfaculteit Universiteit Maastricht, 27 september 2007
  - Mertens, F. *Toezicht door inspecties*, bijdrage in "*Handhaving: bestuurlijk handhaven in Nederland*", F.C.M.A Michiels en E.R. Muller, Deventer: Kluwer 2006
- Bronnen
  - Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Innovatie-kanskaart "Toezicht en Handhaving", mei 2003
<http://www.videnet.nl/download/?id=3863604>
  - www.overheid.nl – internetsite van het rijk, waarop alle wetten zijn te raadplegen
  - [www.Inspectieloket.nl](http://www.inspectieloket.nl) – internetsite voor kennis en informatie uitwisseling van alle rijksinspecties.
  - www.omgevingsdienst.nl/ - internetsite voor kennis en informatie uitwisseling van de platform Omgevingsdiensten.nl in Nederland.
  - www.sikb.nl – internetsite van de netwerkorganisatie waarbinnen overheid en bedrijfsleven samen praktijkgerichte kwaliteitsrichtlijnen (BRL's) maken voor (water)bodembeheer en archeologie.
  - www.Noord-Holland.nl – internetsite van de provincie Noord-Holland
  - www.odnzkg.nl – internetsite van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
  - [Milieuloket.nl](http://www.Milieuloket.nl) – internetsite is een bestemd voor iedereen die over het milieu geïnformeerd wil worden. Het is een initiatief van PDC informatie Architectuur.
  - Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid, "*Samen werken in de handhaving*", *Quantes.Artoos februari 2011*.
  - Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid, "Programmatisch handhaven in de context van de RUD", Ando, mei 2013.